

Vážený pane řediteli,

jsem jedním z tisíců spokojených pacientů, kteří využili dobrodiní znamenité terapie v *Rehabilitačním ústavu v Kladrubech*. Pobýval jsem zde měsíc, na jaře 2017.

Přemýšlel jsem, už během přítomnosti u Vás, v čem všem spočívá účinnost léčby, z čeho se rodí to, co leckdo označuje za *kladrubský zázrak*, a já s takovým míněním souhlasím.

Dovolte mi, prosím, abych Vás seznámil s pohledem pacienta, který se neomezí jen na upřímné, ale pouze obecné poděkování. Pohledem, který se, sice neobratně a neprofesionálně, avšak upřímně, pokouší nalézt a postihnout příčiny daného stavu. Pohledem, který s radostí zmiňuje, co se daří, i pohledem, který zaznamenává některé skutečnosti, které by se mohly, případně, změnit.

Těžko lze ideálně tuto výpověď třídit, pokusím se však alespoň o nějaké členění.

Každý, zejména nováček, citlivě zaznamenává úvodní chvíle změny prostředí. Ty jsou tuze důležité, spoluvytvářejí jeho postoj a ovlivňují mnohé následující.

Nuže, ač jsme přijeli tři minuty po desáté (viz nevyzpytatelná *D1*), byl jsem v přijímací kanceláři přijat velice hladce, neformálně vlídně. Vzápětí nám s naprostou samozřejmostí maximálně pomohl sanitář *Pavel Dub* se zavazadly, následně i s dovybavením pokoje. Neméně laskavě proběhl i základní pohovor na sesterně. Už tehdy konstatovala manželka, že jsme snad na jiné planetě. Vše probíhalo rychle, lidsky. Již v tomto úvodním čase jsem se cítil jako doma.

K tomu slouží i vybavení pokoje. Pojízdná polohovací postel představuje účelný komfort. Inu, jak si kdo ustele, tak si lehne, což při diagnózách, jimiž se zabýváte, platí x-násobně. Strohé vybavení místnosti je zcela dostačující. Nic jsem nepostrádal. Snad jen *designer* skříňně nemyslel na její praktické užití. Umístění věšákové tyče tak, že oděvy jdou za sebou (nikoli optimálně podélně) a jsou tak špatně přístupné, zvláště z vozíku... je těžko pochopitelné. Naproti tomu je tu šikovný noční stolek, stůl i křesílko, malý věšák. Pro větší pohodlí jsem si v obchodě naproti hl. vchodu zakoupil lžičky na boty.

Perfektně účelné je i hygienické příslušenství! S výjimkou překlápěcího zrcadla, které přečnívá špatně opracovaným držákem (označeným žlutočerně). Takový jsem, kupodivu, viděl i na jiných pokojích. Tento šlendrián drsné a špatně umístěné koncovky držáku může vést a již prý vedl ke zraněním. Snad se to dá napravit.

Úklid pokoje byl, díky empatické paní *Dagmar Dubinové*, proveden vždy skvěle! Na rozdíl od některých nemocnic, kde vás uklízečka vyžene z postele i v 5:15 hod., je paní *Dubinová* nejen perfektní, ale i ohleduplná. Uklízela v době, kdy jsem v pokoji nebyl a mohl jsem se spolehnout na naprostou čistotu (mimochoodem, k tomu slouží i dobře vybraný druh podlah). Bezchybně pracovali také ostatní! Nejvíce mne, doslova, dojalo, když jsem měl dolitou vodu u výparníku ÚT či dokonce vymyté hrnky od čaje. Od té doby jsem si už dával pozor, abych v těchto náležitostech, které jsem měl zvládat sám, nebyl vlídně zastoupen. Za specialitu považuji i péči o vždy čistá prostěradla či jejich součást. Zatímco ve velice draze placeném lázeňském jednolůžáku (i při komplexní léčbě) se převléká až po dvou týdnech, v Kladrubech se pacient těší z důsledně udržované čistoty!!

U mnohých lidí hodně podmiňuje spokojenost kvalita stravy a obsluhy. To platí zejména pro polovinu lidstva - najezený chlap zůstává spokojený a mírumilovný. Během mého pobytu se ani jednou neopakovalo stejné teplé jídlo, těšil jsem se z pestrosti, dostatku, chutnosti. Za specialitu podniku pokládám husté polévky, zpravidla s hojným množstvím zeleniny!

S ohledem na *nephrolithiasu* musím vynechávat některé potraviny či pochutiny. V tomto směru mi bylo naprosto vyhověno. Mohl jsem si i donést z toho, co jsem nestačil sníst, něco do společných chladniček (kupř. chléb, ovoce, zeleninu, máslo, paštiku apod.). Znamenám to proto, že

v jistých lázních – bůhvíproč – je tohle zapovězeno! A zrovna tak i vaření čaje na pokoji. Osobně, chtěl bych, musím pít – už 35 let – nejméně 5 l tekutiny denně, abych se vyhnul dalším ledvinovým kolikám. V Kladruzech mi v jídelně s úsměvem půjčili část potřebného nádobí z kuchyně, ani jsem si to svoje nemusel vozit. Díky! Zažil jsem nespočet kolik (vyšlo mi spontánně skoro 100 konkrementů), snadné vyřešení mého specifického problému mě tuze uklidnilo, přispělo k pohodovému průběhu léčby. Nesmím zapomenout na pohotovost obsluhy v jídelně i její porozumění. Nejčastěji nás výtečně obsluhovala *Andrea Davidová* a my jsme se na ni zákonitě těšili. Což neznamená, že ti ostatní také nepřispívali k celkové pohodě.

Komu nestačí podávané pokrmy, může využít restaurace v areálu, s rozmanitým sortimentem i vlídnou obsluhou. A to zpravidla za tak dobrou cenu, za jakou by totéž našinec jinde nepořídil. Pokušení zvýšit ceny, poněvadž také nemají konkurenci, nepodléhají ani v blízkém obchodě, kde najde host vše základně potřebné. Nakoupíte tu rychle, prodavačky jsou vstřícné.

Nyní se dostávám k podstatnějšímu. K tomu, co zásadně napomáhá jedinečné pověsti RÚ.

Symbolicky řečeno, v jeho erbu je psáno: POMÁHAT A BOJOVAT. Pomáhá, a to mnohostranně, každý ze zaměstnanců RÚ, v míře své erudice, kompetence a schopnosti empatie. Bojovat mají jejich svěřenci. Neboť s touto symbiózou **pomoci a boje** (ve smyslu spoluodpovědnosti za vlastní zdraví) se vše daří mnohem více...

Mám dojem, že jedním z nenásilně uskutečňovaných záměrů je dosažení co možná maximálního oproštění pacienta od starostí, kterých může být zbaven. S cílem, aby měl optimální podmínky věnovat se léčbě a plně zužitkovat její možnosti. S dobře odladěnou psychikou přímo souvisí i stav fyzický! Tohle, soudím, v Kladruzech náramně dobře víte, představuje to jeden znamenitých atributů zdejší péče! Vyjmenovat přehledně vše, co je k tomu z vaší strany denně vykonáváno, je asi nesplnitelné. Raději se o to ani nepokusím, abych nevynechal to, co taky bezvadně funguje a já jsem to hanebně opomněl.

Když jsem přijel, bylo mi řečeno (ale už opravdu nevím kým, ale bylo to mínění všeobecné), že se mám těšit na paní primářku, která je – cituji – „*hezkká, erudovaná, naslouchající, laskavá...*“ Vše toto o *Prim. MUDr. Haně Zejdové* potvrzují. Mají ji rádi jak pacienti, tak i její podřízení. Nikoli z toho důvodu, že by byla nepřiměřeně benevolentní a shovívavá tam, kde to není na místě, ale protože má přirozenou autoritu. To vůbec není samozřejmé! Mít přirozenou autoritu znamená nepovyšující se, ale přirozeně (nikoli jen skrze dané postavení) respektovanou, zároveň empatickou osobnost. Její tým pracuje jako výborné, navzájem si pomáhající společenství, které, stejně jako ona, nebere svou profesi jako zaměstnání, nýbrž jako poslání. Společenství, v němž je vklad každého - nezastupitelný.

Děkuji za velké porozumění nejen paní primářce, ale i lékařům. Tím mým ošetřujícím byl *MUDr. Andrij Ivančenko*. Perfektnost jeho prohlídky, včetně analytických manévrů, mi připomněla mého dlouholetého ortopéda a operátora, přednosty vyhlášené pražské kliniky. *Dr. Ivančenko* mi stanovil, zřejmě i po konzultaci s celým lékařským sborem, účinnou terapii. Nalezl jsem u něho vždy naprosté porozumění! Ostatně, odhadl mé možnosti lépe, než já sám.

Stejně tak, když bylo třeba, se mi dostalo rychle pomoci i u zhusta spěchající, ale vždy ihned smysluplně konající *MUDr. Petry Malaníkové* či velice vlídné, mimořádně laskavé, porozuměníplné *MUDr. Kateřiny Neklové*. Musím ještě zmínit přínos mého dlouholetého kamaráda *MUDr. Jiřího Jeřábka, CSc.*, který mě k příjezdu do RÚ podnítil. Vážím si jeho zanícení pro vědu, jeho výsledků, jeho schopnosti vyložit i odborně složité - stručně a srozumitelně. Byl jsem vděčný i za možnost užívat (i na pokoji) zapůjčený aplikátor pulsních magnetických polí, na jehož vývoji se mocně a všestranně podílel. A já jsem mu kdysi pomáhal při jeho propagaci.

Tuze děkuji velice všestranné staniční sestřičce *Daně Pohorské*. Krom mnoha cenných, velmi pozitivních vlastností má jednu nevšední, ale náramně následováníhodnou. Daleko raději koná, než

mluví (ale rozhodně umí i pečlivě naslouchat!). U naprosté většiny lidí je tomu obráceně, radši leccos okecají, než, aby něco učinili.

Moc, moc, moc děkuji i všem sestřičkám ostatním. Taktéž u nich jsem vždy našel pochopení a okamžitou pomoc! Nejednou, aniž jsem co zmínil, rozpoznaly, co mi prospěje, a udělaly či zařídily vše potřebné. Kupříkladu bleskově zařídily dvě mé návštěvy u vlašimského stomatologa MUDr. Macešky. Kdy s naprostou samozřejmostí pamatovaly i na to, abych nepřišel o oběd či večeři. To mne až šokovalo, protože jsem leckde jinde musel sestřičky, třeba po úrazu, pracně hledat a poté se jich prosit. To je v Kladrubech nemyslitelné!!

Z dalších lidí z týmu na 2. poschodí, kde jsem bydlel, vyzdvihuji obětavost a schopnost *Pavla Duba, Aleny Frajtové či Pavly Neradové*. To neznamena, že by ti ostatní nebyli dobří, ale s těmi, které jmenuji, jsem přišel nejvíce do styku a všiml si, jak láskyplně pomáhají - nejen mně. I v tomto ohledu vycházím také z dobrozdání jiných pacientů.

Kladruby jsou chvalně proslulé díky komplexní terapii. Na všechna pracoviště se dostanete suchou nohou! Areál je pro nováčka zpočátku poněkud nepřehledný. Proto jsou pacienti nejprve po areálu provedeni nebo provezeni. Já jsem to měl sice rovněž slíbeno, a i když k tomu nedošlo, postupně jsem se, protože jsem první mapu namaloval a popsal v 5 letech, naučil všude chodit nejkratší trasou. K snadnější a rychlejší cestě by však možná pomohl orientační plánec. Buď vytištěný, nebo umístěný na více místech, než dosud.

Na úseku fyzioterapie jsem obdivoval některé jinde neviděné a užitečné přístroje či zařízení, jejichž účinnost je vydatně umocněna profesionalitou obsluhy. Věděl jsem už z dřívějšíka, jak se studenti vysokých škol, s výukou fyzioterapie a příbuzných oborů, těší na praxi do Kladrub, věděl jsem, jak hodně se z ní poučili – i proto, že byli velice přátelsky přijímáni a zdejší odborníci se s nimi vstřícně dělili o poznatky. To představovalo nesmírně užitečnou štafetu i během mého pobytu.

Moji fyzioterapii vedla *Jitka Jakobová*. Jako *bechtěrevik* už cvičím desítky roků (účelný pohyb je pro boj s mou nemocí tou nejlepší metodou!). Potkal jsem řadu výborných fyzioterapeutek či fyzioterapeutů. Mohu tedy srovnávat! Paní *Jitku* s radostí řadím mezi ty absolutně nejlepší. A to nejen díky jejím rozsáhlým znalostem, ale i díky jejímu smyslu pro humor, a také neobvyčejně citlivému přístupu. Vše z její strany bylo výborně promyšlené, přesně dávkované, vždy jsem se na cvičení těšil a moc mi pomohlo! Měl jsem možnost seznat, jak taktéž znamenitě pracuje její kolegyně *Lucie Pětioká*, která cvičila s cizinci a uplatnila přitom nezbytnou znalost angličtiny. Dohromady třikrát jsem cvičil i se zastupujícími praktikantkami *Terezou a Kamilou*, byly rovněž dobré!

U procedur s magnetem či laserem (vím, že laserová terapie vyžaduje specifické znalosti) jsem se setkával s *Evou Královou*. Také o ní mohu říci jen to nejlepší. Je, prostě, člověkem na svém místě. Profesionálka s neokázale dobrým srdcem.

Je mi jasné, že velmi kvalitně pracuje celý tento úsek. Bývá snadné to pozorovat – kupř. u přístupu k potřebným pacientům. Stačí jen všimnout si pozorného, znalého vedení svěřenců při jejich opětovných, prvních krůčcích na dlouhých chodbách.

Oprávněně oblíbené je cvičení v bazénu, vždy kvalitní. Jde nejen o příjemnou, ale léčebně vydatně působící záležitost. Poprvé jsem se tu setkal s bezvadným náčiním se širokou škálou využití, lidově zvaným *žížalka*.

Jediným kazem v této části RÚ, jsou velice nízko položené a úzké sedací prostory u převlékacích skříněk – jejich konstrukce horkotěžko vyhovuje zdravým, rozhodně ne lidem pohybově limitovaným. Takže jsem si, protože to vestoje nezvládám, chodil navlékat ponožky a kalhoty na chodbu, kde jsem využil k tomu účelu vhodnějšího křesla.

Velmi jsem se těšil na ergoterapii. Přihlásil jsem se na výtvarku. Osvojil jsem si tam některé dovednosti; s radostí jsem si posléze přivezl domů vlastní jednoduché výtvary. K tomu, abych vůbec něco „stvořil“ mi znale a trpělivě pomáhaly (stejně jako všem dalším) moc šikovné a laskavé instruktorky *Helena Havlíková* a *Petra Kulakovská*. Ty jsme si chválili všichni, neboť právě i ony přispěly k tomu, že na výtvarce panovala a jistě i nyní panuje slunečná, přátelská, a taky dělná atmosféra. Napadlo mě, že některé ze zde vytvořených obrázků, košíků, prostě artefaktů, by mohly potěšit pacienty na pokojích. Všichni, jichž jsem ptal, by některé své výtvary darovali, aby takto potěšili jiné pacienty a esteticky zlepšili, ozdobili prostředí pokojů. Mohla by to být také jakási dárková štafeta už přítomným nebo i budoucím pacientům.

Nesmím opomenout vklad zdravotně sociální pracovnice *Mgr. Petry Pešoutové*. Rozmluva s ní nebyla vůbec formální! Hodně jsem se, díky její zasvěcenosti a zanícenosti, dozvěděl. Její rady a podněty jistě napomohou mnoha lidem, kteří si tak z Kladrub, krom zlepšeného zdraví, odnesou i užitečnou povědomost o tom, co mohou využít v sociální oblasti ke zlepšení kvality života. Pěknou chvíli jsem zažil i při placení pobytu. S účetní *Hanou Bejblovou* se tato jindy rutinní transakce proměnila v setkání s dobrým člověkem.

Po promyšleném terapeutickém programu, odehrávajícím se denně převážně ve stejných hodinách (takto pravidelný režim má nemalou cenu!), získává pacient i dostatek volného času k odpočinku či rozptýlení. Hodně lidí se dívá na televizi (všechny přijímače, které jsem mohl na pokojích vidět, měly kvalitní obraz), číst si, nebo vyjít či vyjet mezi lidi. Hodně hostů si pochvalovalo filmová představení, neméně se těšili na koncerty. Oceňovali i možnost zajít do kaple.

Nejednou si obstarali pacienti program sami – takže jsem kupř. s obdivem sledoval triky výborného *street kouzelníka*. Také nás pobavil muzikant multiinstrumentalista atd.

Vyhlášené jsou kladrubské soutěžní akce! Nadchlo mě mnohahodinové plavání mužů proti ženám, závodila spousta lidí! Vynikající atmosféru navozovala i hudba připravená výborným diskžokejem! Ani jednou neopakoval některou ze skladeb. Některé z nich nalákaly i k tanci, a tak bylo příjemně rušno nejen v bazénu, ale i na břehu. Veselo bylo i večer na diskotéce při vyhlášení výsledků. Tady si vysloužili potlesk medailisté i další. Všechny výkony zaslouží obdiv – ten můj si mj. získala *Monika Rozsypalová*. Ač nemohla při plavání využít nohou, dala 100 bazénů! Jako někdejší sportáček jsem byl na OH, MS či ME svědkem nespočtu mimořádných vzepětí! Kladrubská za nimi nezaostávají!

Při pohybové indispozici vzrůstá úloha komunikace! Mobilní signál v Kladrubech vykazuje různou kvalitu. U mě na pokoji byl vynikající, jinde horší, ale bylo možné, poměrně blízko, signál najít. Zásadně horší kvalitu má internetové připojení, dnes představující komunikační samozřejmost. Nevím, která firma pro RÚ internetové služby zajišťuje, jsem ale přesvědčen, že by měla, za stejné peníze, nabízet zásadně lepší produkt!! Spojení bylo často neuvěřitelně pomalé, asi jako před 20 lety spojení vytáčené, navíc leckdy padalo! Prakticky nebylo možné mailovat, leda v některých hodinách o víkendy.

Pomalé spojení mají v Kladrubech nejen pacienti, ale všichni. Myslím, že by měl poskytovatel nabídnout – za tytéž platby - řádově(!) rychlejší a spolehlivější spojení! Pokud by nesouhlasil nebo toho nebyl schopen, stojí zato dát příležitost jiným. Aby pacienti, často velmi odkázaní právě na toto spojení (de facto i zaměstnanci), mohli snadněji, rychleji a spolehlivěji využívat net. Technicky je to dnes (v době kvalitní a nepříliš drahé techniky) nepochybně možné, a to i v daném terénu a vzdálenosti.

Nesmím zapomenout poděkovat za pomoc *IT*. Hned první den mi uvolnili předtím v Kladrubech zablokovaný, běžný protokol *SMTP*, takže jsem mohl, i když se zmíněnými potížemi, nejen přijímat, ale i odesílat maily z notebooku.

Před příjezdem jsem důkladně prostudoval web o RÚ. V něčem mne orientoval, v lecčems pomohl, občas jsem ale na něm informaci nenašel. I proto, že některé položky v mapě webu jsou trvale prázdné...

Ale rychle zpátky k tomu dobrému či skvělému, k tomu, co je pro RÚ příznačné. Přemýšlím o tom, co tvoří zdejší zázrak. Je toho mnoho! Počínaje skvostným klimatem, které mi připomnělo léta lezení v horách, pěknou krajinou (už jen pohled do ní, přímo z mnoha pokojů, uzdravuje!), bezprostředním okolím s lesem, parkem, symbolickou sochou (u níž je možné i posedět a kochat se panoramatem s dominantou Blaníku... přes, nikde jinde v takové míře nepoznaný, odborný, ale především chápající a mimořádně laskavý, naprosto neformální přístup těch, co pečují o pacienty... až po to, že první část motta – *Pomáhat* – je ze strany pečujících naplněna tak znamenitě, že jeho druhá část *Bojovat*, je maximálně umožněna. Osobně bych se styděl, kdybych tak velkorysou vstřícnost nevyužil! Nelze přece nechat tak soustředěné, promyšleně koncipované úsilí o naše zdraví, bez adekvátní odezvy.

U Vás jsem se dokonale přesvědčil o tom, co to znamená *genius loci*. V římské mytologii to byl bůžek ochraňující daný prostor, v dnešním slova smyslu to znamená typickou (především pozitivní) atmosféru daného místa.

Ta, jak jsem se snažil postihnout, je dána mnoha faktory. V RÚ mj. tvořena i těžko popsatelem, přesto ale mnou i jinými pociťovaným velice kladným sepětím všech, kteří tu jsou. Tato sounáležitost, sic těžko změřitelně, avšak nepopíratelně, léčí!! Nikdy jsem se necítil sám, ale v Kladruzech jsem vnímal propojení s jinými lidmi mimořádně silně! Nikdo se nehádal, nežehral, zažil jsem tu mnohem víc legrace a smíchu, než leckde jinde. Velice jsem se radoval z pokroků jiných! Nadchlo mě, když jsem viděl, jak se zdraví „spolubojovnic/spolubojovníků“ lepší! Jak mnozí mohli, po dlouhé době na vozíku, přejít na berle a později odložit i tyto opory. Jak si jiní statečně a stále lépe osvojovali chůzi po amputaci. Jak se mírnily, ba mizely následky různých velice těžkých stavů. **Radost z pokroků jiných také povzbuzuje a léčí – myslím, že to taky už dávno víte.** Zdá se mi, že právě v tomto ohledu jsou Kladruby – jedinečné a úžasné!! Mimochodem, povšimli jste si, že z písmen jména KLADRUBY se dá sestavit jméno LURDY? Něco na tom bude...

Nemám rád grafomany, kéž mě nyní za něj nepokládáte. Kéž tyto řádky, s jejichž obsahem nejsem spokojen, protože se mi nedaří vyslovit stručně a výstižně, co vše bych chtěl povědět, jsou aspoň trochu užitečné.

Děkuju za Váš čas, vážený pane inženýre. Děkuju Vám a všem kladrubským za vše, co udělali a dělají pro všechny svěcence i pro mne.

Přeju všem hodně zdraví a co nejlepší podmínky k tomu, abyste mohli naplnit vše, co zamýšlíte. Bude to určitě prospěšné!

S radostí a úctou

